

רע"פ 977/16 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 977/16

לפני:
המבקש:
כבוד השופט א' שהם
פלוני

נ ג ד

המשיבה:
מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט
המחוזי בירושלים, מיום 27.1.2016, בעפ"ג
48384-07-15, שניתן על-ידי כב' השופטים: ר' כרמל;
כ' מוסק; ו-ש' רנר

בשם המבקש: עו"ד דוד ברהום

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופטים: ר' כרמל; כ' מוסק; ו-ש' רנר), בעפ"ג 48384-07-15, מיום 27.1.2016, בגדרו התקבל בחלקו ערעורו של המבקש על גזר דינו של בית משפט השלום בירושלים (כב' השופט א' קורנהאוזר), בת"פ 10957-12-13, מיום 7.6.2015.

בד בבד עם הבקשה לרשות ערעור, הוגשה בקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר בפועל, אשר הושת על המבקש. בהחלטה, מיום 7.2.2016, הורה השופט ח' מלצר על עיכוב ביצוע העונש, עד להחלטה אחרת.

2. נגד המבקש הוגש כתב אישום מתוקן המייחס לו את העבירות הבאות: תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש, לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); תקיפת בת זוג סתם, לפי סעיף 382(ב) לחוק העונשין; היזק לרכוש במזיד (3 עבירות), לפי סעיף 452 לחוק העונשין; ואיומים (2 עבירות), לפי סעיף 192 לחוק העונשין.

מעובדות כתב האישום המתוקן עולה, כי ביום 29.11.2013, תקף המבקש את בת זוגו (להלן: המתלוננת), גרם נזק לרכושה ואיים עליה. המבקש, כך נטען, הגיע לדירתה של המתלוננת בירושלים, נטל את מכשיר הטלפון שלה מידיה, וניפץ אותו על קיר הבית. מיד בהמשך, היכה המבקש את המתלוננת בפניה, ומשך בשערה, עד אשר נפלה ארצה. בעוד המתלוננת שרועה על הרצפה, החל המבקש לבעוט ברגליה, ולהכותה באמצעות ידיו בפניה ובראשה. לאחר זאת, כך עולה מכתב האישום המתוקן, נמלטה המתלוננת אל עבר חדר הילדים, שם שהו באותה העת שלושת ילדיה הקטנים, וסגרה את דלת החדר. המבקש דלק בעקבותיה של המתלוננת, והחל להכות על הדלת באמצעות כלי עבודה, תוך שהוא מאיים עליה שתפתח את הדלת, שאחרת הוא יסב נזקים לדירתה. בהמשך, ולאחר שיצא המבקש מן הדירה, הלה שב וביקש להיכנס. בשלב זה, סירבה המתלוננת לאפשר למבקש להיכנס לדירתה. או-אז, כך נטען, החל המבקש להכות בדלת הכניסה לדירה, גרם לה נזק, ואיים על המתלוננת שיפגע בה אם לא תפתח את הדלת. לאחר מכן, עקר המבקש חלון ממקומו, והכה את המתלוננת עם ידו. המתלוננת ברחה עם שלושת ילדיה אל דירת השכנים, עד להגעת ניידת משטרה למקום.

ביום 9.3.2014, הודה המבקש בעובדות דלעיל, במסגרת הסדר טיעון, והורשע בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום המתוקן.

יצוין, כי בד בבד עם הגשת כתב האישום נגד המבקש, הוגשה בקשה להאריך את מעצרו עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו. ביום 9.12.2013, הורה בית משפט השלום על שחרורו של המבקש למעצר בית בתנאי פיקוח אלקטרוני. בהמשך, הגיש המבקש בקשות שונות להקלה בתנאים המגבילים שנקבעו בעניינו, ובקשותיו התקבלו. ואולם, המבקש הפר, מספר פעמים, את תנאי השחרור שנקבעו לו, ולכן שב ושהה במעצר בית בפיקוח אלקטרוני, בהתאם לתנאים שנקבעו, בהחלטה מיום 9.12.2013.

3. בבואו לקבוע את מתחם הענישה ההולם את מעשיו של המבקש, התייחס בית משפט השלום לחומרת המעשים, בציינו כי המבקש "נקט באלימות מתמשכת, משוללת כל רסן, ללא כל עכבות ומעצורים". על רקע זה, ובשים לב למדיניות הענישה הנוהגת בעבירות דומות, קבע בית משפט השלום כי מתחם הענישה למעשיו של המבקש נע בין 12 ל-36 חודשי מאסר לריצוי בפועל. לצורך קביעת עונשו של המבקש בתוך המתחם, זקף בית משפט השלום לחובתו את עברו הפלילי המכביד, הכולל הרשעות בעבירות שונות, לרבות בעבירת אלימות; ואת העובדה כי המבקש הפר את תנאי שחרורו מספר פעמים במהלך מעצרו. לזכותו של המבקש, נשקלה הודאתו באשמה, ולקיחת האחריות על-ידו; כמו גם העובדה שהמבקש השתלב, הגם שבאופן חלקי, בהליך שיקומי. על יסוד שיקולים אלה, גזר בית משפט השלום על המבקש 24 חודשי מאסר בפועל, בניכוי 21 ימי מעצרו (כאשר לא נוכחה התקופה בה שהה המבקש במעצר בית בתנאי פיקוח אלקטרוני). עוד הושתו על המבקש, 8 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור, במשך 3 שנים מיום שחרורו, כל עבירת אלימות מסוג פשע; ו-4 חודשי מאסר, לבל יעבור, במשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר, כל עבירת אלימות מסוג עוון, או

עבירת איומים, או עבירת היזק לרכוש במזיד.

4. המבקש ערער על גזר דינו של בית משפט השלום לבית המשפט המחוזי בירושלים. ביום 19.1.2015, לאחר שמיעת טענות הצדדים, התרשם בית המשפט המחוזי כי חלו התפתחויות בעניינו של המבקש "המצדיקות עמידה על מצבו העדכני [...] בטרם גזירה סופית של עונשו". על רקע זה, הורה בית המשפט המחוזי על עריכת תסקיר מבחן משלים בעניינו של המבקש ועל החזרת הדיון לבית משפט השלום, אשר יקבע את עונשו של המבקש, בשים לב לאמור בתסקיר המשלים.

5. ביום 7.6.2015, לאחר שהתקבל התסקיר המשלים בעניינו של המבקש, שב בית משפט השלום וגזר על המבקש את העונשים המפורטים בפסקה 3 לעיל. בית משפט השלום עמד על האמור בתסקיר המשלים, ממנו עולה כי המבקש מתקשה בהצבת גבולות ומתנהל באלימות מילולית ובתוקפנות כלפי שירות המבחן. לפיכך, סבר בית משפט השלום כי למבקש ניתנו הזדמנויות למכביר, לערוך שינוי בדפוסי התנהגותו, ואולם הלה שב וסירב לנצל הזדמנויות אלו. מטעם זה, לא ראה בית משפט השלום כל סיבה לשנות מגזר הדין הראשון שניתן בעניינו של המבקש.

6. המבקש לא השלים עם תוצאה זו וערער עליה לבית המשפט המחוזי בירושלים. בערעורו טען המבקש, כי שגה בית משפט השלום בכך שנתן דעתו, במסגרת גזר הדין, לעובדה כי המבקש הפר את תנאי שחרורו ממעצר, כשיקול להחמרת העונש. עוד נטען, כי היה מקום לנכות מתקופת מאסרו של המבקש, את משך הזמן בו שהה במעצר בית בתנאי פיקוח אלקטרוני. לאחר שהאזין לטיעוני הצדדים, קבע בית המשפט המחוזי כי לא היה מקום לזקוף לחובתו של המבקש, בשלב גזירת העונש, את ההפרות שביצע בתנאי שחרורו ממעצר. בשל כך, נקבע כי יש מקום להקל בעונשו של המבקש. לצד זאת, דחה בית המשפט המחוזי את הטענה כי היה מקום לנכות מתקופת מאסרו של המבקש את משך הזמן בו שהה במעצר בית בתנאי פיקוח אלקטרוני. בהסתמך על החלטתי, ברע"פ 7994/15 חלאילה נ' מדינת ישראל (22.12.2015) (להלן: עניין חלאילה), קבע בית המשפט המחוזי כי אין מקום להחיל על המבקש את ההוראות המהותיות שנקבעו, לעניין המעצר בפיקוח אלקטרוני, במסגרת תיקון מס' 11 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: התיקון לחוק המעצרים). זאת שכן, המבקש החל לִבְצֹע את מעצרו בתנאי פיקוח אלקטרוני עובר למועד כניסתו לתוקף של התיקון לחוק המעצרים. על רקע הדברים האלה, החליט בית המשפט המחוזי לקבל חלקית את ערעורו של המבקש, ולהפחית את עונש המאסר שהושת עליו ל-18 חודשי מאסר (במקום 24 חודשים). יתר חלקי גזר דינו של בית משפט השלום, לרבות היעדר ניכוי ימי המעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני, נותרו על כנם.

הבקשה לרשות ערעור

7. בבקשה לרשות ערעור שלפניי, השיג המבקש על קביעתו של בית המשפט המחוזי, כי לא היה מקום לנכות מתקופת מאסרו את משך הזמן בו שהה במעצר בית בתנאי פיקוח אלקטרוני. נטען, כי המבקש החל, אמנם, לרצות את מעצר הבית בתנאי פיקוח אלקטרוני, טרם כניסתו לתוקף של התיקון לחוק המעצרים, ואולם, בשונה מעניין חלאילה, המבקש שהה בתנאי פיקוח אלקטרוני במשך תקופה ממושכת לאחר שנכנס תיקון זה לתוקף. לכך יש להוסיף, לשיטתו של המבקש, כי הדברים שנקבעו בעניין חלאילה, בהקשר זה, נאמרו "אגב אורחא, מבלי לקבוע מסמרות, ועל רקע העובדות הנדונות באותו מקרה". לבסוף, טען המבקש כי יש מקום להקלה נוספת בעונשו, לצורך מניעת עיוות דין, בהתחשב במשך הזמן בו שהה בתקופת מעצר הבית בתנאי פיקוח אלקטרוני (תקופה בת כשנה וחצי); ולנוכח סיכויי

השיקום הגבוהים בעניינו, דבר הנתמך על-ידי האמור בתסקירי שירות המבחן.

דין והכרעה

8. הלכה היא, כי מתן רשות ערעור ב"גלגול שלישי" שמור למקרים חריגים, המעוררים שאלה משפטית עקרונית או סוגיה ציבורית בעלת השלכות רחבות, החורגת מעניינם הקונקרטי של הצדדים, או כאשר מתעורר חשש מפני עיוות דין חמור או אי-צדק של ממש שנגרם למבקש (רע"פ 809/15 סלאמה נ' מדינת ישראל (1.2.2016); רע"פ 482/16 פלוני נ' מדינת ישראל (24.1.2016); רע"פ 8340/15 פלוני נ' מדינת ישראל (21.1.2016)). לאחר שבחנתי את הבקשה שלפניי על נספחיה, הגעתי לכלל מסקנה כי היא אינה נמנית על המקרים החריגים המצדיקים מתן רשות ערעור, ומטעם זה, בלבד, דינה להידחות.

9. אוסיף, למעלה מן הצורך, כי אינני מקבל את טענותיו של המבקש, גם לגופו של עניין. אפתח ואומר, כי קביעת בעניין חלailה בעינה עומדת. כפי שצינתי באותו עניין, אף על פי שניתן לראות בתיקון לחוק המעצרים משום "שינוי תפיסתי של ממש" (כדברי השופט י' עמית, בבש"פ 4658/15 פישר נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (9.7.2015) (להלן: עניין פישר)), בכל הנוגע למעצרים של נאשמים בפיקוח אלקטרוני, הרי שהתיקון לחוק החריג את תחולתו לעניין נאשמים שהחלו את תקופת מעצרים בפיקוח אלקטרוני, טרם כניסתו לתוקף:

"במקרה דנן נקבע כי המבקש ימצא במעצר בית בתנאי פיקוח אלקטרוני לפני כניסתו לתוקף של [התיקון לחוק המעצרים], ובהתאם לסעיף 7(ג) [לתיקון]:

'הוראות סעיפים 22ז, 22ט, 22יב לחוק המעצרים, כנוסחם בסעיף 1 לחוק זה, יחולו גם לעניין מי שהיה נתון בפיקוח אלקטרוני לפי הוראת השעה'.

על-פי סעיפים אלו, אפוא, [התיקון לחוק המעצרים] לא חל, במלואו, על עניינו של המבקש, אלא, לכל היותר, החיל עליו סעיפים בודדים בלבד, בעלי אופי טכני-פורמלי, כדוגמת אופן מינוי מנהל הפיקוח האלקטרוני (סעיף 22ז לחוק המעצרים); ואופן בירור הפרת תנאי מתנאי תכנית הפיקוח (סעיף 22יב לחוק המעצרים). משאלה הם פני הדברים, דומה כי גם אם אכן חולל [התיקון לחוק המעצרים] שינוי תפיסתי ממשי, הרי ששינוי זה אינו רלוונטי, כלל ועיקר, לעניינו של המבקש. לפיכך, והגם שטענתו המרכזית של המבקש עשויה לעורר שאלה משפטית עקרונית, סבורני כי אין מקום להידרש לה, בנסיבות העניין, ומן הראוי להותירה, בשלב הזה, לעת מצוא" (עניין חלailה, בפסקה 8).

עוד ראו, בהקשר זה, את שנקבע בע"פ 3974/15 אבו צעלוק נ' מדינת ישראל, פסקה ט (23.12.2015):

"מטעם המדינה הוגשה לנו החלטת השופט שהם מאתמול (22.12.15) ברע"פ 7994/15 חלailה נ' מדינת ישראל, שבה פורשו על פי התיקון לחוק נסיבותיו של מי שנגזר עונשו לפני כניסת התיקון לחוק לתוקף באשר לניכוי, ונאמר כי במקרים כאלה חלים רק סעיפים טכניים של התיקון, ולא התיקון במלואו. השופט שהם לא נדרש איפוא בתיק שלפניו, שגם בו נגזר העונש טרם התיקון, לטענת הניכוי בעקבות בש"פ 4658/15 [עניין פישר - א.ש.], ואף אנו לא נידרש אליה אך נציין כמותו, כי הטענה עשויה לעורר שאלה עקרונית של פרשנות התיקון, ומן הסתם עוד יידרש בית משפט זה לכך לעת מצוא".

הנה כי כן, עניינו של המבקש אינו מצדיק עריכת דיון ב"גלגול שלישי" בפני בית משפט זה, לאור העובדה כי הוא החל לרצות את מעצרו טרם כניסתו לתוקף של התיקון לחוק המעצרים. ואגיש, כי אין בידי לקבל את ההבחנה שעורך המבקש בין עניינו לבין עניין חלילה, שכן להבחנה זו אין כל אחיזה בלשונו או בתכליתו של סעיף 7(ג) לתיקון לחוק המעצרים.

10. לבסוף, אציין כי לא מצאתי כל הצדקה להתערבות בעונשו של המבקש, באשר מדובר בעונש ראוי, המתחשב כהלכה בכלל השיקולים הצריכים לעניין. זאת, ביתר שאת, כאשר עסקינן בהשגה על חומרת העונש ב"גלגול שלישי" (רע"פ 5658/15 סמירנוב נ' מדינת ישראל (24.8.2015); רע"פ 5205/15 טנוס נ' מדינת ישראל (9.8.2015); רע"פ 3998/15 פלוני נ' מדינת ישראל (28.6.2015)).

11. אשר על כן, הבקשה לרשות ערעור נדחית בזאת.

לפיכך, מתבטלת בזאת ההחלטה, מיום 7.2.2016, בנוגע לעיכוב ביצוע העונש. המבקש יתייצב לריצוי עונש המאסר בימ"ר ניצן, ביום 2.3.2016, עד השעה 09:00, או על-פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות ועותק מהחלטה זו. על המבקש לתאם את כניסתו למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שירות בתי הסוהר, בטלפונים: 08-9787377 או 08-9787336.

ניתנה היום, א' באדר א' התשע"ו (10.2.2016).

ש ו פ ט